

Protokół z posiedzenia
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwie Małopolskim
w dniu 21 września 2016 roku

Siódme posiedzenie Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego (WRDS) w Województwie Małopolskim odbyło się w dniu **21 września 2016 roku, o godz. 14.00** w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie (sala 122).

Posiedzenie prowadził Pan Wojciech Grzeszek – Przewodniczący Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność” oraz Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Województwie Małopolskim.

W załączeniu lista uczestników posiedzenia (załącznik nr 1 do Protokołu).

Spotkanie przebiegło zgodnie z poniższym porządkiem obrad:

1. Otwarcie spotkania – Pan Wojciech Grzeszek przywitał Członków Rady oraz przybyłych Gości: Pana Michała Wojtulewicza, Przewodniczącego Zespołu problemowego ds. przemysłu i gospodarki WRDS w Województwie Małopolskim; Panią Wioletę Wilimską, Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie; Panią Małgorzatę Szlązak, Kierownika Zespołu ds. Badań i Analiz w Dziale Polityki Społecznej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie; Panią Małgorzatę Jankowską, pracownika Projektu ds. rad pracowników w Instytucie Spraw Obywatelskich oraz Pana Aleksandra Lutego, Związek Zawodowy Rolników Samoobrona. Następnie zapytał Członków Rady czy wnoszą jakieś uwagi do zaproponowanego programu posiedzenia. Nikt nie zgłosił uwag.

2. Propozycja stanowiska Zespołu problemowego ds. przemysłu i gospodarki WRDS

w Województwie Małopolskim w sprawie zmian przepisów podatkowych

Pan Michał Wojtulewicz, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. przemysłu i gospodarki WRDS w Województwie Małopolskim przedstawił ponownie projekt stanowiska w sprawie zmian przepisów podatkowych (załącznik nr 2 do Protokołu). Pierwotnie projekt stanowiska został zaprezentowany na poprzednim posiedzeniu plenarnym Rady 16 czerwca br.

3. Dyskusja na temat propozycji stanowiska Zespołu problemowego ds. przemysłu i gospodarki WRDS w Województwie Małopolskim w sprawie zmian przepisów podatkowych

Pan Józef Gawron, I Wicewojewoda Małopolski powiedział, że przedstawiony projekt podatku liniowego wygląda interesującego. Dopytał czy chodzi o podatek CIT.

Pan Michał Wojtulewicz odpowiedział, że chodzi o podatek PIT, czyli od osób fizycznych. Dodał, że podatek CIT mamy de facto liniowy. Obecnie mówi się o jego obniżeniu. W małych firmach, z którymi współpracuje, powszechnym problemem jest brak kapitału na uruchomienie produkcji przemysłowej. Zmniejszenie opodatkowania powoduje szybki wzrost kapitału potrzebnego na rozwój działalności gospodarczej.

Pan Józef Gawron powiedział, że kierunek przyjęty przez Zespół mu się generalnie podoba, bo jest on zbieżny z koncepcjami powstającymi w kręgach parlamentarno-rządowych. Obliczanie składek społecznych, zdrowotnych i emerytalnych jest nadmiernie skomplikowane i wymaga zaangażowania osób pracujących w małych firmach i nie wnosi nic do wartości dodanej firmy, do jej produkcji. Dodał, że jeśli projekt stanowiska Zespołu potraktujemy jako pewną propozycję do dyskusji to należy ją przekazać do odpowiednich ministerstw.

Pan Jacek Krupa, Marszałek Województwa Małopolskiego powiedział, że generalnie popiera projekt stanowiska Zespołu, ponieważ jest zwolennikiem upraszczania systemu podatkowego. Dodał jednak, że należy zwrócić uwagę na szczegóły. Powiedział, że pojawiały się informacje rządowe o likwidacji PIT-u. Podkreślił, że czeka na dokładne informacje i finalne rozwiązania. Nie wiadomo jakby to się przełożyło na uproszczenie obowiązków przedsiębiorców w zakresie rozliczania podatków. W Polsce funkcjonuje mit, że koszty pracy są największe w Europie, co oczywiście nie jest prawdą. O tym doskonale wiedzą zagraniczni przedsiębiorcy, którzy inwestują w Polsce. Poinformował, że jest przeciwnikiem progresji podatkowej, która w jego ocenie jest demotywacją dla ludzi, którzy są najbardziej aktywni zawodowo. W systemie liniowym podejście jest sprawiedliwe. Podkreślił, że w Polsce mamy dobre wskaźniki gospodarcze, między innymi dotyczące bezrobocia i nie należy tego psuć. Wskaźniki te są skutkiem konkretnej polityki dotyczącej przedsiębiorczości i podnoszenia wydajności pracy.

Pan Andrzej Zdebski, Wiceprzewodniczący WRDS w Województwie Małopolskim, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej odnosząc się do wypowiedzi swojego przedmówcy powiedział, że opodatkowanie pensji pracownika przekazywanej do jego ręki, który formalnie płaci podatek 18%, w rzeczywistości wynosi 52%. Natomiast opodatkowanie pensji pracownika, która formalnie płaci podatek 32%, w rzeczywistości wynosi 65%. Powiedział

o tym w kontekście rzekomo niskich kosztów pracy w Polsce. System podatkowy należy maksymalnie uprościć.

Pan Jacek Krupa dodał, że można dyskutować czy struktura tych danych jest słuszna czy nie, i jaka część jest po stronie pracodawcy, a jaka po stronie pracownika.

Pan Michał Wojtulewicz powiedział, że w czasie dyskusji na posiedzeniu Zespołu w kwestii sprawiedliwości społecznej pojawiły się dwie propozycje – podatek progresywny lub podatek liniowy. Zespół nie doszedł do wspólnego zdania. W przypadku podatku liniowego pojawiła się propozycja ruchomej kwoty wolnej od podatku i koszyka pomocowego.

Pan Janusz Kowalski, Wiceprzewodniczący WRDS w Województwie Małopolskim, Wiceprezes Związku Rzemiosła Polskiego, Prezes Małopolskiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości powiedział, że najjaśniej kwestię podatków przedstawił Pan Andrzej Zdebski. Opowiedział się za prostym systemem podatkowym. Obecnie bardzo trudno dokładnie obliczyć koszty pracy z powodu wielu dodatkowych opłat.

Pan Andrzej Zdebski dodał, że sprawa podatków jest szerokim zagadnieniem. Powiedział, że wielu naukowców podważa obecnie sens istnienia podatku dochodowego uznając go za podatek polityczny. Dodał, że istnieje wiele nieprawidłowości polegających między innymi na tym, że przedsiębiorcy płacą podatek PIT zamiast CIT. Należy system podatkowy upraszczać, a podatki obniżać, bo wtedy podatki będą uczciwie płacone.

Pan Jacek Krupa zwrócił uwagę na ubezpieczenie społeczne. Powiedział, że wraz ze wzrostem dochodów wzrasta wysokość ubezpieczenia społecznego. Jest pewien limit powyżej którego już się nie płaci. Płacenie składki ubezpieczeniowej bez względu na jej wysokość skutkuje takimi samymi świadczeniami ze strony państwa na rzecz płacącego. Czyli de facto jest tak, że osoby, które więcej zarabiają płacą wyższe ubezpieczenia społeczne, w ramach solidarności społecznej pokrywają koszty świadczeń społecznych innych osób. System podatkowy jest bardzo skomplikowany z powodu braku przejrzystości.

Pan Andrzej Zdebski powiedział, że rozwiązanie jest proste. Polega ono na wprowadzeniu 15% CIT-u dla wszystkich przedsiębiorców i obciążenie wszystkich kosztami pracy w wysokości 20%.

Pan Wojciech Grzeszek powiedział, że w wypadku małych przedsiębiorców i składek na ZUS ciężar w pierwszych miesiącach przerzucany jest na pracodawcę. Pracuje w firmie trzech, czterech pracowników, dwóch zachoruje i pracodawca musi ponosić tego koszty. Jest to

nieprawidłowe. Od pierwszego dnia zwolnienia chorobowego jego koszt powinien być refundowany przez ZUS.

Pan Jerzy Smoła powiedział, że przysłuchiwał się pracom Zespołu i jego członkowie doszli do wniosku, że system podatkowy ma być prosty i przejrzysty. Jednak szczegółowe zapisy stanowiska Zespołu w postaci koszyka ponownie komplikują cały system.

Pan Józef Gawron podkreślił, że system podatkowy jest skomplikowaną materią, trudną do rozstrzygnięcia. Zaproponował potraktowanie projektu stanowiska Zespołu jako materiału roboczego WRDS w Województwie Małopolskim i przekazanie go do właściwych ministerstw.

Pan Wojciech Grzeszek poparł propozycję Pana Józefa Gawrona z racji na pewne kontrowersje wokół projektu stanowiska, w szczególności dotyczące wyboru pomiędzy podatkiem liniowym czy progresywnym.

Pan Michał Wojtulewicz przystał na propozycję Pana Wicewojewody Józefa Gawrona.

Propozycja WRDS w Województwie Małopolskim dotycząca zmian przepisów podatkowych została poddana pod głosowanie: ZA – 19, WSTRZYMUJĄCY SIĘ - 1, PRZECIW – 0. Propozycja zostanie przesłana do Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rozwoju, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz do Rady Dialogu Społecznego.

4. Program Strategiczny Województwa Małopolskiego *Włączenie Społeczne na lata 2015-2020*

Pani Wioletta Wilimska, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie oraz Pani Małgorzata Szlżak, Kierownik Zespołu ds. Badań i Analiz w Dziale Polityki Społecznej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie przedstawiły Program Strategiczny Województwa Małopolskiego *Włączenie Społeczne na lata 2015-2020* (prezentacja Program Strategiczny Województwa Małopolskiego *Włączenie Społeczne na lata 2015-2020* – załącznik nr 3 do Protokołu).

5. Dyskusja na temat Programu Strategicznego Województwa Małopolskiego *Włączenie Społeczne na lata 2015-2020*

Pan Piotr Legerski, Małopolski Związek Pracodawców Lewiatan zadał pytanie dotyczące budżetu programu. Ponadto powiedział, że w dawnych czasach wszędzie pojawiało się słowo „socjalistyczny”, tak teraz wszędzie pojawia się słowo „społeczny”, na przykład przedsiębiorczość społeczna.

Pani Wioletta Wilimska odnosząc się do sprawy budżetu programu zadeklarowała możliwość przedstawienia Członkom Rady jego oprzyrządowania finansowego. Następnie odniosła się do kwestii przedsiębiorczości społecznej. Podkreśliła, że przedsiębiorczość społeczna to stałe miejsca pracy. W aktualnej perspektywie finansowej UE jest możliwość dofinansowania utworzenia firm społecznych oraz wsparcia socjalnego osób zatrudnionych w spółdzielniach społecznych. Firmy społeczne służą osobą, które nie mogą znaleźć zatrudnienia na rynku pracy ze względu na niepełnosprawność, bądź ze względu na przebyte uzależnienia po kryzysach rodzinno-życiowych. Jest to bardzo często nisza. W Małopolsce istnieje ponad 90 spółdzielni socjalnych. W poprzedniej perspektywie finansowej UE w ramach programu Kapitał Ludzki powstało 45 spółdzielni socjalnych. Spółdzielnie te to firmy opiekuńcze, firmy, które prowadzą żłobki, to firmy dożywające w gminach, w szkołach i jednostkach pomocy społecznej. Ma tu miejsce współpraca pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, a organizacjami pozarządowymi. Praca przy założeniu spółdzielni społecznej jest pracą tytaniczną, ponieważ wydając pomoc publiczną należy to robić gospodarnie i rzetelnie. Firmy społeczne, które nie mają odpowiedniej animacji, asysty społecznej przy tworzeniu biznesplanów okazują się porażką. Na 45 powstałych firm tylko dwie nie przetrwały. Dodała, że to wielki sukces. Zaaapelowwała do Członków Rady o rozpropagowanie tej idei w swoich środowiskach i korzystanie z niej. Na koniec poinformowała, że w Małopolsce funkcjonują dwa ośrodki wsparcia ekonomii społecznej.

Pan Józef Gawron wyraził zadowolenie z powodu istnienia programu i środków na jego funkcjonowanie. Dodał, że wszędzie, gdzie pojawiają się środki UE jest pewne specyficzne nazewnictwo. Jednak jeśli są środki to trzeba je wykorzystać. Powiedział, że chciałoby się, żeby efekty tych działań były trwałe. Bardzo często efekty są dopóki są środki na finansowanie różnych programów. Jeśli myślimy o włączeniu społecznym zawsze trzeba patrzeć na przyczynę wyłączenia. Różne przyczyny wykluczenia determinują metody działania. W kwestii problemów społecznych bardzo często dochodzi do ich dziedziczenia, na przykładzie nieumiejętności radzenia sobie w życiu z pokolenia na pokolenie.

Pani Wioletta Wilimska podziękowała za wypowiedź swojemu przedmówcy, która w jej ocenie świadczy o zbieżności filozofii działania. Dodała, że przyczyn wykluczenia społecznego jest wiele. Pracując nad programem odbyło się wiele dyskusji z Zarządem Województwa Małopolskiego. ROPS otrzymał środki finansowe na opisanie ścieżki wsparcia osób wykluczonych społecznie, na przykład osób niepełnosprawnych.

Pan Jacek Krupa powiedział, że system opieki społecznej w Polsce jest zbudowany piętrowo. Na początku jest gmina, w której są ośrodki pomocy społecznej, które zajmują się bezpośrednio przypadkami najbardziej powszechnymi. Potem są powiaty, gdzie są powiatowe centra pomocy rodzinie. Natomiast na poziomie wojewódzkim samorząd zajmuje się najtrudniejszymi niszami społecznymi, często przypadkami ludzi, którzy znaleźli się na marginesie życiowym z powodu narkomanii, ubóstwa czy braku wykształcenia. Następnie poinformował uczestników spotkania o rozpoczęciu przez Zarząd Województwa Małopolskiego prac nad bardzo dużym i trudnym projektem teleopieki dla sporej grupy mieszkańców Małopolski (50 tysięcy osób samotnych powyżej 75. roku życia). Nie wszystkie te osoby mają problemy natury socjalnej, co jednak nie oznacza, że osoby te nie są wyłączone społecznie. Celem programu ma być ich powrót na łono społeczeństwa i asystowanie im w życiu. Pomoc polegać ma na wykorzystaniu technologii informacyjnej, czyli między innymi na funkcjonowaniu tak zwanego przycisku życia, czyli urządzenia, które uruchamia jego użytkownik w sytuacji, kiedy dzieje się z nim coś niedobrego np. źle się czuje. W ten sposób powiadamia odpowiednie służby, nie tylko lekarza czy policję, lecz także swojego przyporządkowanego opiekuna. Elementem programu może też być tak zwana telemedycyna, czyli nadzór nad zdrowiem takich osób. Systemy teleopieki zaczynają powoli tworzyć prywatne jednostki służby zdrowia odpłatnie. W tej chwili trwają konsultacje projektu programu. Jest on trudny, ze względu na mentalnościowe bariery Polaków. Wiąże się on z koniecznością montowania urządzeń w domach. Była próba jego wprowadzenia na Pomorzu, która zakończyła się fiaskiem ponieważ ludzie nie chcieli korzystać z urządzeń. Była zła edukacja, uświadomienie, promocja. Programy takie zostały podjęte już jakiś czas temu w krajach rozwiniętych. Szacuje się, że około 10 z 50 tysięcy ludzi może zostać objętych taką opieką. Tego typu projektów powinno być coraz więcej gdyż polskie społeczeństwo się starzeje. W Małopolsce jest najdłuższa średnia długość życia. Nie ma obowiązku ustawowego, żeby urząd marszałkowski tworzył taki program, ale Marszałek wskazał na taką potrzebę. Pytaniem otwartym jest sposób wdrożenia programu. Ogłoszony zostanie prawdopodobnie konkurs na partnera projektu, który odpowiedzialny będzie za organizację, jemu również przekazane zostaną środki finansowe na ten cel. Rozważany jest również wariant wg. którego za zapewnienie pełnej opieki zdrowotnej będzie niewielka dopłata. Problemów społecznych jest mnóstwo i należy się nad nimi sukcesywnie pochylać. Należy mieć również na uwadze, że nie zawsze dotyczą one dużych grup społecznych.

Pan Jerzy Smoła powiedział, że pomimo istnienia najlepszych programów, nie uda się odnieść sukcesu bez osób, które realizować je będą z sercem. Dodał, że jeden z programów dotyczących wykluczenia rodzin się już zakończył. W jego ramach zrealizowano 64 projekty. Powiedział, że chciałby wiedzieć ilu osobom udzielono pomocy.

Pani Wioletta Wilimska podziękowała za uwagę i poprosiła o współpracę w realizacji programu.

6. Społeczny projekt nowelizacji ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji z dnia 7 kwietnia 2006 roku

Pani Małgorzata Jankowska, pracownik Projektu ds. rad pracowników w Instytucie Spraw Obywatelskich przedstawiła społeczny projekt nowelizacji ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji z dnia 7 kwietnia 2006 roku przygotowany przez Instytut Spraw Obywatelskich (załącznik nr 4 do Protokołu).

7. Dyskusja na temat projektu nowelizacji ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji z dnia 7 kwietnia 2006 roku

Pan Tadeusz Szewczyk, Związek Rzemiosła Polskiego zapytał o koszty tej inicjatywy. W ośmiu miastach 120 osób uczestniczyło w konsultacjach. Wynika z tego, że 15 osób z rad pracowniczych spotkało się w Krakowie. Zapytał co to jest za twór i kto go finansował. Wyraził swoje zaskoczenie jego istnieniem. Zapytał czy rady pracowników mają zastępować czy współpracować ze związkami zawodowymi, a może dublować ich pracę.

Pani Małgorzata Jankowska powiedziała, że rady pracowników nie mają na celu dublowania czy zastępowania związków zawodowych. Najlepszy efekt daje kiedy rady pracowników i związki zawodowe ze sobą współpracują. Konsultacje w sprawie nowelizacji zostały oparte o wybór pewnej grupy z całości osób, których projekt dotyczył. Nigdy nie jest tak, że cała grupa może się wypowiedzieć. Stąd też do konsultacji zgłosiły się osoby, które chciały wziąć w nich udział.

Pan Tadeusz Szewczyk podkreślił, że tych osób było bardzo niewiele – 120 osób na 8 spotkaniach w skali całego kraju.

Pan Wojciech Grzeszek zaproponował przerwanie dyskusji gdyż nowelizacja ustawy o radach pracowników jest tematem dla Rady Dialogu Społecznego na poziomie krajowym. Dodał, że trudno będzie wszystkim 16 wojewódzkim radom podejmować stanowisko w sprawie projektu, którego nawet nie znają. Zaapelował, aby potraktować zatem wypowiedź

i prezentację Pani Małgorzaty Jankowskiej jako informację, która zostanie przekazana różnym środowiskom, również związkom zawodowym i związkom pracodawców.

Pan Jerzy Smoła powiedział, że rady pracowników i związki zawodowe nie kolidują ze sobą. W wielu zakładach pracy uprawnienia rad pracowników przejęły związki zawodowe jeśli była taka możliwość. Zadeklarował, że dopóki projektu Członkowie Rady nie zobaczą i nie porównają, trudno będzie się na ten temat wypowiedzieć.

Pani Małgorzata Jankowska zobowiązała się przekazać projekt nowelizacji w wersji elektronicznej z prośbą o rozesłanie go wszystkim Członkom Rady.

Pan Wojciech Grzeszek powiedział, że sprawa ta może zostać przekazana do zespołu problemowego i można za jakiś czas powrócić do tego tematu. Następnie podziękował członkom WRDS i gościom za udział w spotkaniu i merytoryczną dyskusję.

Opracował: Wojciech Wojtasiewicz, Departament Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Województwie Małopolskim

Wojciech Grzeszek